

N:o 15.

Ank. till Riksd. kansli den 27 April 1906, kl. 3 e. m.

*Andra Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande n:o 4
i anledning af Första Kammarens protokollsutdrag, innefattande delgifning af kammarens beslut i väckt fråga om ändring eller upphäfvande af mom. 7 i kungl. brefvet den 17 oktober 1778 m. m.*

Sedan Andra Kammarens den 24 sistlidne mars fattade beslut i anledning af väckta motioner om ändring eller upphäfvande af mom. 7 i kungl. brefvet den 17 oktober 1778 af Första Kammaren icke blifvit oförändradt antaget och protokollsutdrag med tillkännagifvande härom inkommit till Andra Kammaren, har denna kammare hänvisat ärendet till sitt första tillfälliga utskott för förnyad behandling.

I afseende på ärendets föregående behandling inom Andra Kammaren vid innevarande riksdag erinrar utskottet,

att herr K. H. G. von Schéele i motion n:o 72 föreslagit »att Riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, det tacktes Kungl. Maj:t, efter utredning om sättet för sådan ändring af mom. 7 i kungl. brefvet den 17 oktober 1778, att moderns namn blifver fortfarande skyddadt mot offentliggörande, men till upplysning och ledning i vissa af Kungl. Maj:t

uppgifna och bestämda fall på lämpligt sätt antecknad, till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill utredningen kan föranleda»;

att herr P. Pehrsson i Österby i motion n:o 129 hemställt, »att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det tacktes Kungl. Maj:t vidtaga erforderlig åtgärd, för att mom. 7 i nådiga brefvet till samtliga hofrätterna den 17 oktober 1778, innefattande tillåtelse för barnaföderska att undandraga sig att uppgifva sitt namn och därmed sammanhängande bestämmelser, må upphävas»;

att kammarens första tillfälliga utskott, till hvilket dessa motioner hänvisats, i utlåtande n:o 8, afgifvet den 16 mars 1906, på anförda skäl hemställt:

»1. att Andra Kammaren för sin del ville besluta, att Riksdagen i anledning af herr P. Pehrssons i Österby motion n:o 129 i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, det Kungl. Maj:t tacktes upphäva mom. 7 i nådiga brefvet till samtliga hofrätterna den 17 oktober 1778 jämte därmed sammanhängande bestämmelser, innefattande rätt för barnaföderska att undandraga sig att uppgifva sitt namn, och

2. att herr K. H. G. von Schéeles motion n:o 72 i hvad den skiljer sig från herr P. Pehrssons förutnämnda motion ej må till någon Andra Kammarens åtgärd föranleda»;

samt att Andra Kammaren vid ärendets föredragning den 24 nästlidne mars bifallit denna utskottets hemställan.

Det från Första Kammaren inkomna protokollsutdraget rörande kammarens beslut i ärendet är af följande lydelse:

»Utdrag af protokollet, hållet hos Riksdagens
Första Kammare den 21 april 1906.

S. D. Vid föredragning af Första Kammarens tillfälliga utskotts utlåtande, n:o 6, i anledning af väckt fråga om upphäfvande af mom. 7 i kungl. brefvet den 17 oktober 1778 m. m., beslöt kammaren för sin del, det Riksdagen i skrifvelse till Konungen anhåller, det tacktes Kungl. Maj:t låta utreda, om och på hvad sätt sådan ändring af mom. 7 i kungl. brefvet den 17 oktober 1778 angående barnamord jämte andra därmed i sammanhang stående författningsbestämmelser må kunna företagas, att moderns namn blifver fortfarande skyddadt mot offentliggörande, men till

upplysning och ledning i vissa uppgifna och bestämda fall, på lämpligt sätt antecknad, eller, där sådant finnes ej lämpligen kunna ske, upphäfva samma moment och bestämmelser;

Och som Andra Kammarens i ämnet fattade beslut således ej blifvit oförändradt antaget, skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen ärendet till Andra Kammaren återlämnas för vidare behandling.

Som ofvan.

Ur protokollet

A. v. Krusenstjerna.»

Enligt det anförda ligger skillnaden mellan kamrarnes beslut däri, att Andra Kammaren uttalat sig för ett upphäfvande utan vidare af omförmälda mom. 7 i kungl. brevet den 17 oktober 1778 jämte därmed sammanhängande bestämmelser, under det Första Kammaren ansett ett sådant upphäfvande böra ske först *efter* det utredning verkställt, om och på hvad sätt sådan ändring af ifrågavarande mom. etc. må kunna företagas, att moderns namn blifver fortfarande skyddadt mot offentliggörande, men, till upplysning och ledning i vissa uppgifna och bestämda fall, på lämpligt sätt antecknad, och *därest* denna utredning gifvit vid handen, att en dylik ändring ej lämpligen kan genomföras. Kamrarne äro alltså ense om att mom. 7 i meranämnda kungl. bref den 17 oktober 1778 jämte därmed sammanhängande bestämmelser i sin nuvarande lydelse böra afskaffas. Skiljaktigheten gäller sättet och ordningen för genomförandet af den åsyftade reformen.

I afseende härå vill utskottet erinra, att äfven inom Andra Kammaren starka röster höjde sig för den meningen, att en utredning först borde ske, huruvida icke det syfte, som man ville ernå genom upphäfvandet af omförmälda mom. och bestämmelser, i stället kunde vinnas genom en ändring af samma mom. etc., och att momentets fullständiga upphäfvande borde tillgripas först såsom en yttersta utväg för det ifrågavarande syftets förverkligande. Då Andra Kammaren icke desto mindre stannade vid att förorda ett omedelbart afskaffande af bestämmelserna i fråga, berodde detta väsentligen därpå, att flertalet inom kammaren ansåg det vara redan ådagalagdt, att det åsyftade målet icke genom någon ändring af bestämmelserna, utan endast genom deras upphäfvande kunde ernås. Däremot uttalades från intet håll den meningen, att en ändring af omförmälda

bestämmelser i det angifna syftet i och för sig vore olämplig eller borde motarbetas, därest en verklig och tillfredsställande reform genom en sådan åtgärd stode att vinna, hvilket emellertid betviflades.

Härtill bör läggas, att en sådan utredning, som den Första Kammaren ansett böra föregå ett eventuellt upphäfvande af mom. 7 i kungl. brefvet den 17 oktober 1778 och därmed sammanhängande bestämmelser, i alla händelser torde komma att verkställas, enär såväl 1898 som 1903 års kyrkomöten därom hos Kungl. Maj:t framställt begäran. Vid sådant förhållande torde dess mindre skäl förefinnas för Andra Kammaren att föranleda hela frågans fall vid innevarande riksdag genom att vägra sin anslutning till en sådan begäran, då den af Första Kammaren påyrkas.

Under sådana omständigheter och då kamrarnas beslut i hvarje fall äro sammanställande i hufvudsyftet, finner utskottet sig föranlåtet hemställa,

att Andra Kammaren med frånträdande af sitt förut fattade beslut i ärendet måtte biträda den mening, som af Första Kammaren omfattats.

Stockholm den 27 april 1906.

På utskottets vägnar

ROBERT JOHANSSON.